

కవిత్వం

సాహిత్యం

■ 'నాన్నా మరేమా' — మనుగుడువాడు వాడు.

కాపోజన్స్ పుస్తకాలు దిద్దుతున్న వాడనల్లా ఒక క్షణం ఆసీ—వినుగా, మాతాను వాడిని—

విద్ అడకూనికి భయపడుతున్నట్టుగా పులిది— మాటిగా నావేపు మాడలేకపోతు వ్వాడు. అప్పుడే మాతాను — మెయిన్ గేటు వ్రక్కానే తారబాడుతున్న వాను వేపా తుడు తంకరంబి... బంకొక కు రవాడినీ—

ఆ కర్రవాడే మీద ఒక క్షణం నా తూపులు నిలిపేయి. నన్నగా పొడుగా, దీరగా ఉన్నాడు. తెల్లటి ఖద్దరు పొంటు —కొంచెం మాసినది — ననువువ్వు రంగు పె. రీ కాటన్ వర్కు మీద బిక్ చేశాడు. తయన్ను వదిలేసాడు సంవత్సరాల వుండ

నవ్వు. కళ్ళు అమాయకంగా వున్నాయి. నమ్మి మాసి కొంచెం వక్కకు తప్పు కున్నాడు.

'అతనే నాన్నా రాజన్' అన్నాడు వాను నమ్మిదిగా.

పుత్రతత్వం పెద్ద కథేదో చెప్పజోతు వ్వాడులా వుంది. అందుకే కాపోజన్స్ పుస్తకాల్ని వ్రక్కకు వెళ్ళి — 'నిమిటిరా నీ గోడన.. చెప్ప' అన్నాను.

ఆ మాటలో ఉత్సాహం వుంజకుని 'అది కాదు నాన్నా... అతను సుద్రాన్ అతను — సుద్రాన్ నుంచి తిరవతి పోతున్నాడంటు — పెయిన్ లో నిద్ర వచ్చేసిందంటు— లేచేసరికి బెజవాడలో వచ్చాట్ట. టి. సి. మాసి (పెయిన్ దించేశాట్ట... అతనేమొ...'

— నా ముఖంలో భాగాలు మారడం చూస్తే

అగడు వాను.

'సుద్రాన్ నుంచి తిరవతి పోవాలంటే బెజవాడనుంచి దెల్వాలిటరా వీచ్చి అంకీ — వాడెండ్ భలే టాకూ యిచ్చాడు నీకు వాళ్ళే వచ్చినదారినే వెళ్ళమను... నిచ్చి వీచ్చి వేషాలు చేయక!' కాపోజన్స్ పుస్తకాల ముందుకు లాక్కన్నాను.

నావేపు అవోలా మాతాడు వాను. వీడ్ యింకా చెబుదామనుకున్నాడు — అయితే లాభంలేదనుకున్నాడో ఏమా — చరాసరి సంబంట్లోకి దారితీసి వాళ్ళ స్కూల్ వెళ్ళ తున్నాడు —

ఒక్కరో కొడుకేమీ — సార్యతి వాడంటు ప్రాణం.

లోవ్వులతో మాటలు వివరించుకున్నాడు. 'మీ వాళ్ళ మాటలతోనే కాదు నా

నెప్పుడూ అంతే—అయినలో నీ కోణమువా
దమూదాక్షిణ్యం వుంటే వా... ఆ కుర్రవాణ్ణి
లోపలకు పీట — దివ్యుడు భోవేశాడో
ఏమో!

మా అవిడ మాటలకన్నా ముందుగా
బయటకు దూసుకువచ్చాడు వాను — కా
నేసాసిరి నిర్లక్ష్యంగా చూసి—చురుక్షణంలో
శంకరంతోనూ — నడచు చుర్రాన్ తంబి
తోనూ వా ముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు—
ఇంతలో పార్వతికూడా రంగంమీదకు
వచ్చింది.

‘మీ వాన్య పేరేమిటి బాబూ!’ అడిగింది
పార్వతి.

రాజన్ శైక్ష్మిక్ష్మ తుడచుకున్నాడు. ఏమీ
బాబు చెప్పలేదు.

‘రాజన్ కి తెలుగు రాదమ్మా.....’ అని
వాళ్ళమ్మలో అని ‘రాజన్ యువర్ ఫాదర్
నేవో ఈవ్ వాట్’ అన్నాడు అంగీకృ
మాష్రుతునయిన నా పుత్ర రత్నం, తన
రెండోఫారం తెలివి లేబుట్టి పురస్కరించు
కొని—

రాజన్ అర్థం చేసుకున్నట్టుగా తల ఊపి
‘నరసింహన్’ అన్నాడు.

‘ఏంజా బాధ వడుతున్నాడో యేమోనే
అమ్మా మనం వచ్చి అడిగితే!’ అంటు
న్నాడు వాను.

వాళ్ళ చిర్రెత్తుకొచ్చింది. తెలుగులోనే
గణ గణా అనేశాను—‘జెర రాజన్—అనలు
సువ్య ఇంటోంది ఏందుకు బయల్దేరాన్?
బయల్దేరిన వాడిని రైల్వో ఏందుకు నిద్ర
పోయాన్? నిద్రపోయిన వాడిని బెజవాడ
లోనే ఏందుకు నిద్ర లేచాన్? అనలు
చుర్రాసునుంది తిరుపతి పోమే రైలు బెజ
వాడ మీదుగా ఏవట్టించి వెడుతున్నది?
అనలు సువ్య చెప్పేది అంతా నిజమేనా—
అబద్ధమా—ఇంతకీ మీ వాన్యవరు? ఏం
చేస్తుంటాడు? నివృక్ష్మిక్ష్మ ఏందుకు
పంపించాడు—అనలు అంటో చెప్పే బయ
ల్దేరాన్? దొంగజాంగా వరారయావా—
చెప్ప!’

వా బీకరాకారం చూసి రాజన్ ఒక్క
సారిగా ఏడ్చేశాడు. శంకరం రాజన్ భుజం
మీద చేయి వేశాడు. వాను ‘దు వాల్ పీవ్
రాజన్’ అంటున్నాడు. అప్పుడే మాశాను—
రాజన్ చేతన వున్న ‘టిటోనీ’ అటోమేటిక్
వేసి.

టి టో నీ

‘ఏందుకంటే పిల్లవాణ్ణి అవరగొడతారు,
అనలే వాడు తప్పిపోయి ఏడుస్తుంటే —
మీకేమన్నా ‘యిది’ ఉందా’—పార్వతి తన
నోరును విప్పింది.

కాపోజివీన్ వున్నకాలు ముందుకు
లాక్కొన్నాను, పార్వతి నోసారి క్షేగంబ
చూసి.

వాను చెబుతున్నాడు—‘పేపర్స్ దగ్గర
ఏడున్నూ ఉంటే మూర్ఖింది పమ్మా
నేనూ, శంకరం ఇతన్ని పరికరించామే
అమ్మా—ఇతను అప్పీ చెప్పాడు. వాళ్ళ నాన
రాజన్ తిరుపతికి వెడతానంటే యిరివై
రూపాయలు యిచ్చి పంపించాడుట రాజన్
ఏమో...’ తరవాత ఏమియిందో తెలివి వాను
రాజన్ వేపు ిరిగి ‘కదూ రాజన్’ అన్నాడు.

రాజన్ ఒకసారి పార్వతివేపు, వాను,
శంకరాలవేపు ఆప్యాయంగా చూశాడు వా
వేపు అదో రకంగా చూసి ఆరవంలోనే
ముదలుపెట్టాడు. వాకు ప్రతి మాటా
అర్థం కాకపోయినా — విషయం మాత్రం
అర్థం అయింది.

తిరుపతి రైలు విక్యబోయి—కలకత్తా
రైలు విక్కాడుట — బెజవాడలో దింపేవా
రుట—తన దగ్గర వున్న మిగిలిన డబ్బులు

రసరాగముల మూట

ఏంహారి గుబురులో
మధుగితి చలికేట్
కోయిలా.....

నీ పాట రసరాగముల మూట—ఎరి||
తేట తేనియల ముంచి
రాగ సుధనూ పూట
గళమెత్తి పాడేట్
కోయిలా.....

నీ పాట రసరాగముల మూట—ఎరి||
రేత చివురుం తినెడు
ఏడు కంటమ్మండు
కోటి సీతయల ప్రాత
కోయిలా.....

నీ పాట రసరాగముల మూట—ఎరి||
అమృతంపు పలుకులలో
మా వ్యాధి నీటిదు మీటు
కోయిలా.....

నీ పాట రసరాగముల మూట—ఎరి||

— రఘు & దూప

టి. సి. ఉంచేసుకున్నాడుట—పేపర్స్ అని
చెప్పి. తాను, అడుక్కొనివాడిని కానీ—
వెద్ద కుటుంబంలోనించే వచ్చాననీ, వాళ్ళ
నాన్న పీనిమాలో అసిస్టెంటు డైరెక్టర్
అనీ—ఇంకా చాలా చెప్పాడు. ఒక పదిహేను
రూపాయలు యిస్తే తాను మళ్ళీ మృదను
వెలిసోతాననీ సహాయం చేయమనీ అడిగాడు.

అతన్ని నాలుగూ దులిపేద్దా మనుకుం
టువుంతలో పార్వతి అన్నది—‘నరే రాజన్
పిక్క రైలు ఛార్జీలు యిచ్చి పంపిస్తాంకే
గభరా వడకు—కానీ ఈ రాత్రికి యిక్కడ
ఉండు. రేపు రాత్రికి వెడుదువు గనలే —
ఇప్పటికే అనవసరంగా నింత ప్పారావ
వద్దానా!’

నేను తల విత్తే లోపల వాను రాజన్ ని
తీసుకు వెళ్ళాడు.

వాకెందుకో రాజన్ చెప్పిన కథ వమ్మ
బుద్ధవలేదు — రోజూ యింటి నుంచి
మ్మూలుకి వెళ్ళేలోపల ఏంతో మంది ఏనో
కథలు చెబుతుంటారు. అడుక్కొనినటంలో
అదో అందమైన వద్దతి చురి స్వక ప్రతి
భారతదేశ లో, ఈ ప్రకాశ్యమ్య హాసా
వలో ముప్పిలవాళ్ళు ఏక్కొన. ముప్పె
త్తుటం వగలు భరతీయుల జన్మవాక్కు.
దీవెవరూ కాదనలేరు మరి—ఈ రాజన్ కి
పదిహేను రూపాయలు అనవసరంగా

చేబడుట—ఏ హూర్ గాల్స్ ఫుడుకో
డోనోట్ చేస్తే నా పేదతో నాలుగు క్షామ
పున్నకాలైనా కొనుక్కుంటారు.

వా లోవనలకు బెకేనేమ్మా పార్వతి
అంది ‘ఏమంటే నరే కుర్రవాడు సావం —
రేపు ఒక్కటి పంపిస్తే మృదన్లోనే
దిగుతాడని సమ్మకం లేదు—వైగా ప్రతి
వాడూ దొంగవెడవలే ఈ కాలంలో ...
అందుకని ... అక్కనాన్న అడ్డనో ఒక
పెల్లిగాం యివ్వండి ఆయనే వచ్చి తీసుకు
పోతాడు.’

‘మధ్యలో యిదో తప్పినం ఏందుకు
పార్వతి... ఈ మాట తెల్లాగో నీల్లాగ
కనుక — కానీ తిండిపెట్టి బయటికి
పోమ్మను—వాడి నంగతి మనకెందుకా’

పార్వతి గుర్రగా నీంది నమ్మ —
‘అదే మన పిల్లవాడిలా తప్పిపోతే ... మన
మెంత గభరానడిపోతామంటే — మీ లో
ఏమాత్రం...’

కర్పిలో ఏంచి నర్రున లేచాను ‘ఉండ

సరే అడవికి వెళ్ళు... తెలిగం యిస్తావా!
ఒకరోజు భోజనం పెడితే వరిపోతుంది.
వాళ్ళున్న వచ్చి వాడే తీసుకోతాడు.
రదిహానూ యివ్వక్కారలేదు — వరకా
బువ్వక్కారలేదు.

రాజన్ తలమీద స్నానం చేసినట్టున్నాడు.
తల తుడుచుకుంటూ వచ్చి అడవి
వెళ్ళాడు.

పోస్టాఫీస్ కి వెళ్ళి — మీవాడు మా
సగ్గున్నాడు—వెంటనే వచ్చి తీసుకోవండి
—అని తెలిగం యిచ్చాడు.

‘ఏం ఇవ్వాలి బంగారం వేపుడు
కావాలి — మీ పుట్టింటి వాళ్ళవరకే
వచ్చాలి!’

అన్నాను బాపోవడతూ—

‘అ! మరే—మీరు తెచ్చినదేనే అస్తి
అలా మూలగుతున్నదని—తింటానికి మా
పుట్టింటి వాళ్ళని రమ్మంటే వచ్చారు!’
అని కొంచెం వడ్కించింది మా అవిడ.

‘అది కాదు నాన్నా! రాజన్ కి బంగారం
అంటే వేపుడు యివ్వండి!’ అన్నాడు
రాజు.

పార్వతి రెండవసారి చేసిన కూరని
కూడా, స్వాహాచేసి వాళ్ళ అదోలా చూస్తు
న్నాడు.

వాడికి బయట వరండాలో ప్రక్క
యింపునా విసకండా, పార్వతి మాతో

టి టో నీ

పాట ప్రక్క వేసింది.

నిజం చెప్పిస్తూ. నాకు మాత్రం నిద్ర
వట్టులేదు—వాడే రాత్రి ఏ సామాన్లు
బయటకు చేరవేస్తాడో అన్న అనుమానంతో
‘అవు తెరుచుకుని చూడే వడుకున్నాను.

వేసనుకున్నట్టుగానే, అంతా నిర్దుమణి
దిన తర్వాత, రాజన్ నెమ్మదిగా లేచాడు
అడుగులో అడుగువేసుకుంటూ. కిటికీ

దాకా వెళ్ళి బయటకు చూస్తూ నుంచు
న్నాడు. ఒక పావుగంట అయినా మనిషి
కదలేదు. ఏం చేస్తాడా అని అలాగే
చూస్తున్నాను నేను.

‘రాజన్! నిద్రవట్టులేదా!’ వాసు కూడా
మేలుకునే పున్నట్టున్నాడు—అడిగాడు.

రాజన్ కొంచెం గభరా పడ్డాడు.
‘ఉహూ! ఉహూ!’ అంటూ తన ప్రక్క
మీదకు వెళ్ళి వడ్కించాడు—

దొంగతనం చేయబోయే రాజన్ ని రెడే
హాడెడ్ గా వట్టుకునే వేవకాన్ని
పోగొట్టిన వాసుని మనస్సులోనే విసు
క్కున్నాను.

నిద్రపోకుండా అలాగే వడుకున్నాను.

దీనిని కన్నంటిలో ఏమో — చటు
క్కున ఏదో తబ్బురుయి వెళుతున్న వచ్చింది.
‘ఏం రాజన్ — నిద్రవట్టాలా!’ అడుగు

తున్నది పార్వతి.

‘ఉహూ!’ కుంచీళ్ళు తాగుస్తాడు
రాజన్.

‘దాహమయిందా — నన్ను తేవక
పోయావా!’ అంటూనే అటు తిరిగి నిద్రా
దేవి ఒడిలో ఒరిగిపోయింది పార్వతి.

ఆ చీకటిలో రాజన్ చేతి టిటోపీ వ
రేడియం దయల్ వల్ల తళతళా వెరు
స్తున్నది. రాజన్ నిజంగానే అసిస్టెంట్
డైరెక్టర్ కొడుకేమో — లేకపోతే అంత
అరీడైన గడియారం ఏలా వెల్లుకుంటాడు.
వదేళ్ళ వర్షి నున్న వేనే గడియారం
కొనుక్కోలేక పోయాను — విస్మయ నిద్ర
వట్టిందో తెలిలేదు.

మర్యాద మద్రాస్ లింది ఏ వ రూ
రాలేదు—చీకటి వడింది— తెల్లవారింది—
కాని ఎవరూ రాలేదు.

రాజన్ ని నిలదీసి అడిగింది ‘ఏ
రాజన్—నిడి మీనాన్నా!’

రాజన్ ఏమీ మాట్లాడలేదు.

‘దొంగవెధనా! మా అవిడ తెలివితేటల
వల్ల, కొత్త అబ్బుడలాగా రెండు
రోజులూ నేవయి చేయించుకొని—కడపు
నింపా తిప్పావు—యికనడు — బయటికి,
పార్వతి అవ్వడే వస్తూ అన్నది ‘అసలు
మీరు తెలిగం యిచ్చారా—దాన్ని అర్థం
చేయకున్నారా! అది చెప్పడే నిలదీసింది.

నిన్న వచ్చినవారు — విక్కవయాడు
పార్వతికి—కొవంగా అన్నాను — ‘వాడివిన్న
అడవిని కరక్కయి వస్తేకా తెలిగం
అందలానికి — ఏ నీవిమా డైరెక్టర్ లో
నానీ అడవివ్యాడో దొంగవెధన’

పార్వతి నావేళ్ళు కొవంగా చూసింది.

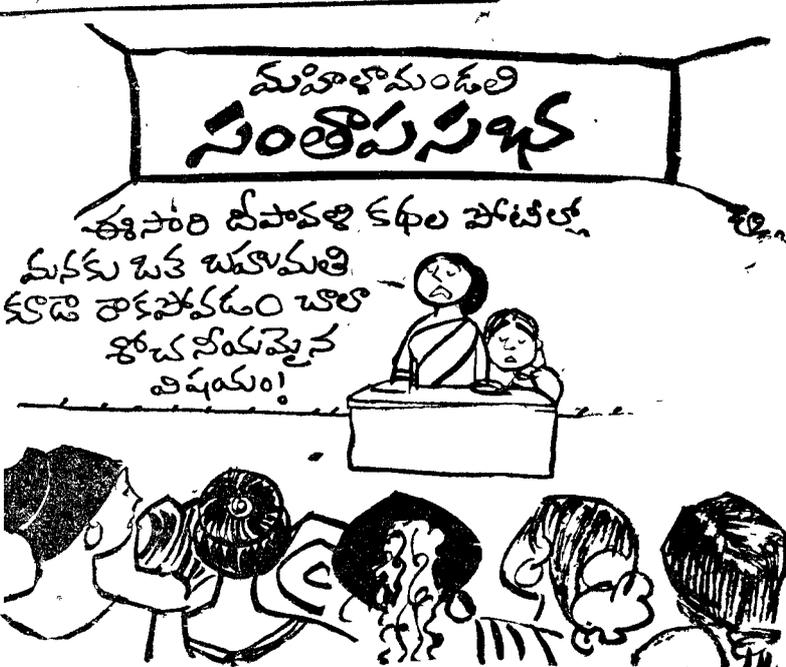
వాసు ‘నావేళ్ళుడా యింతే’ అన్న
శబ్దంతో వున్నాడు.

రాజన్ తాపీగా తన చేతికన్న వాచిని
తుడుచుకుంటున్నాడు. వాడికి తెలుగు
పూర్తిగా అర్థంకాక పోవటంవల్ల — మా
వాధ వాడికి తెలిసినట్టు లేదు మరి.

‘ఒరే రాజన్ — నువ్వక ఒక తణం
యింట్లో వున్నావంటే బాగుండదు—గెట
వట్!’ పెద్దగా అరచి—పార్వతిని హెచ్చ
రించి మరి—స్కూలుకి వెళ్ళాను.

స్కూల్లో, మని హడావిడి వల్ల యింటికి
వచ్చేవరికే అలస్యయింది—

వస్తునే రాజన్ కొవం చూశాడు. కవ

వడలేదు. సాధ్యమని తడిగను:

'విందుకు?' అన్నది దృశ్యంగా.

'విందుకేమిటి నీ మొఖం— మూడో
కానీ నా సంపాదన తిన్నాడు— ఆ మాత్రం
అడిగే వాక్కూ లేదా నాకు!' అన్నాను.

'వెళ్ళాడు — మద్రాస్ కి ఈ
సాయంత్రమే!'

'మరి డబ్బులు?

మా ఆదికాని వేపు మాటిగా చూసింది.

'నేనే చచ్చాను!' అన్నది దృశ్యంగా.

కోపాన్ని తవ్వించుకున్నాను. 'అది
కాదు సాధ్యమి — డబ్బు గురించి కాదు నా
భావ — అటువంటి వాళ్ళలా దొంగ వెధవలు.
మనం వాళ్ళ కడలానీ నమ్మి డబ్బుపై —
వాళ్ళ వని వెయ్యరు కుంకంగానే
డబ్బు సంపాదించడం అలవాటు చేసుకుం
టూరు. అటువంటి వాళ్ళే ప్రస్తుతం మన
దేశంలో ఎక్కువ. దేశ ప్రగతి ఆగిపోవడా
నికి వీటి కారణం ఈ బద్దకములే.'

మాటలు వినడం లున్నంత లేక
కాబోలు— కాలుతున్న పోపు గింజల్లో నీళ్ళు
చలి 'బుచ్చు' మనిసింది సాధ్యమి.

సజుక్కంటూ లోపలకి వచ్చాను. కాంపో
టివన్ పుస్తకాల ప్రక్కనే తళతళా మెరు
స్తూ— టిటోనీ ఆటోమేటిక్ వాచ్ — ఈ
మూడు రోజులూ రాజన్ చేతిని అలంకరిం
చిన గడియారం కనబడింది.

వెచ్చుదిగా చేత్తో అందుకున్నాను. తేరి
పాం చూశాను. తళతళా మెరుస్తున్నది.
ఖరీదు చూడటం నందల రూపాయలని తెలుసు.
పాపం! రాజన్ గడియారం మరచిపోయి
నట్టున్నాడు.

చేతుక్కన పైయు చూశాను— చినిమిది
గంటలయింది.

రాజన్ చిక్కిన రైలు బెజరాడ దాటి
చాలాదూరం వెళ్ళి వుంటుంది.

ఆలోచించాను. రాజన్ గురించే ఆలోచిం
చాను. నేనే అతన్ని తప్పగా వర్ణం చేసు
కున్నానేమో— రాజన్ దొంగ కాదు— అతను
చెప్పిన కథ నిజమే కావచ్చు— రాజన్ దొంగ
అయితే చేతికి దొరికినన్నీ మాటలున్నాడు
పోయేవాడు. మనిసిలో కూడా సంస్కారం
ఉంది. అతను దొంగ అనటాని కెందుకో
వాకు చూస్తుందివటం లేదు పాపం —
గంటల జరిదు గల గడియారం మరచి
పోయాడు.

REGD. TRADE MARK
80° X 80°

మద్రాసు పోస్టాఫీస్ కంకణం
ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
31, ఆర్మీమెంట్ స్ట్రీట్, మద్రాసు.

**లుంగీలుకును
జెబురుమాళ్ళుకును**

మా యొక్క

తంఖు

మూర్తి

FDSADL 1274TE

దురదని తరవండి!

అమృతాంజన్ డెర్మల్ ఆయింట్ మెంట్

ఎక్కిమా • తామర • గజ్జి
వీటిని సురక్షితంగా, శీఘ్రంగా, చక్కగా పోగొడుతుంది.
ఇది అమృతాంజన్ లిమిటెడ్ వారి తయారినది అని గుర్తు ఉంచుకొండి.

మెరుపులా గుర్తుకు వచ్చింది రాజన్ అడ్రస్. రాజన్ అడ్రస్ పోస్టులో పంపిస్తే!

టి టో నీ

కొత్తగా కొవ్వారా అంటూ—

ఒక్క డబ్బం అయిన వెళ్ళి మాళాయః కొంపెం గభాగా కరనపుగ నవ్వారు.

'అవునండీ ఈ గవరుడి శాఖట్రుం నుంచి వస్తుంటే తెచ్చువ్వాను నిలొగియనా అక్కడ గడియారాలు నవులేండి—మత్తల మూడొంద అయింది!' అన్నారు — నా 'టి టో నీ' అటామే కో గడియారాన్ని నన్ను కంటూ.

'టి టో నీ' నలా నుంచి గడియారం డి నా నాచేకూడ అదే — కానీ మొన్న క క్కర నెదవ... అంటూనే వెక వున్న ఆ స్టాప్ ని వక్కర తొలిగించారు ముఖ మబ్బం గారు.

దానిమీద పి. స్కలమణం అని అంక వే న అక్షరాల చెక్కే శంది. ●

మూడు వందల రూపాయల శరీదైన గడి గూరం మళ్ళీ దొరికితే ఏంతో సంతోషి స్సారు. వంపించాలి.

అలోచనలలో ఆ రోజు రాత్రి నిద్ర పట్టలేదు.

తెల్లవారిన తర్వాత లేస్తూనే—నక్కా నే ఉప్పు పెన్సిల్ తో గోడమీస మాట యెనబె రూపాయలు అని వ్రాశాను. అది నా నెల జీతం.

* * *

స్టాప్ రూంలో వార్యుని ఉప్పు నన్ను సైన్సు మాస్టారు సుబ్రహ్మణ్యంగారు వలక రించారు.

'ఏమిటి శర్మ గారూ, గడియారం

దీపావళి కథల పోటీలో బహుమతి పొందిన ఆరు కథలు

1. అమ్మా, ఆకలేస్తోందే,
2. ఎదురీత
3. పాలు
4. మనోవ్యాధికి మందు
5. మాయమనసులు
6. వాన కురుస్తే,

దీపావళి కథల బాలట్ పత్రం

దీపావళి కథల పోటీలో బహుమతి పొందిన ఆరు కథలలో నాకు ఉత్తమమని తోచిన వరుసలో ఆరు కథలు :

మొదటి కథ	
రెండవ కథ	
మూడవ కథ	
నాలుగవ కథ	
అయిదవ కథ	
ఆరవ కథ	
<p>వంపినవారి పూర్తి పేరు :</p> <p>చిరునామా :</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	